

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **MUDr. V. L.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. J. F., advokátkou v B., proti žalovaným **1/ T.**, s.r.o. V., **2/ M. S.**, bývajúcej v T., a **3/ D. S.**, bývajúcemu v T., **o zaplatenie 3 374,87 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 3 C 143/2007, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2012 sp. zn. 10 Co 102/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 31. mája 2012 sp. zn. 10 Co 102/2011 v spojení s doplniacím rozsudkom z 31. júla 2012 sp. zn. 10 Co 102/2011 pripustil späťvzatie žaloby voči žalovaným 2/ a 3/, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa týchto účastníkov a žalobkyne zrušil a konanie v tejto časti zastavil (§ 208 O.s.p.). Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovanej 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 374,87 Eur s 0,019 % denným úrokom z omeškania od 7. októbra 2006 do zaplatenia, všetko do 3 dní, vo zvyšku žalobu zamietol. Takto rozhodol, keď mal na základe vykonaného dokazovania za to, že žalovaná 1/ užívala označenú nehnuteľnosť bez právneho dôvodu. V zmluve o nájme nebytových priestorov absentovala jedna zo zákonom vyžadovaných náležitostí takejto zmluvy, t.j. účel nájmu, čo spôsobilo jej absolútnu neplatnosť. Žalovaná 1/ tak nemala povinnosť platiť nájomné, ale mala povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie.

Žalovaným 1/ až 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni k rukám jej advokátky náhradu trov konania 3 247,10 Eur do 3 dní. Pri rozhodovaní o trovách celého konania vychádzal z § 224 ods. 1 a 2, § 142 ods. 3 a § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p., keď prihliadol na výsledok

konania (čiastočného zastavenia konania, zmeny rozsudku vo vzťahu k žalovaným 1/ a zamietnutie žaloby vo zvyšku). Prihliadol na to, že žaloba voči žalovaným 2/ a 3/ (podaná dôvodne) bola v dôsledku ich správania (docielenie žalovanými v priebehu konania zmeny zápisu v obchodnom registri, čo malo za následok zánik určenia spoločníkov za spoločnosť s ručením obmedzeným) vzatá späť. Požiadavku žalobkyne na náhradu trov konania voči všetkým žalovaným (voči žalovanej 1/ pre jej procesný neúspech) považoval za dôvodnú. Zároveň však prihliadol na námietku žalovaných týkajúcej sa postupu žalobkyne predstavovaného rozdelením jej celkovej pohľadávky na čiastkové pohľadávky uplatňované v samostatných konaniach. Mal za to, že rozdelenie pohľadávky žalovateľnej i len v jednom konaní do viacerých konaní má za následok neúčelnosť trov konania na právnej službe advokáta predstavovaných paušálnymi náhradami, cestovnými náhradami i náhradami advokáta za stratu času vo viac než jednom konaní. Tiež zvolenie si iného advokáta po skončení zastupovania tým skorším musí ísť z hľadiska posudzovania účelnosti nákladov s tým spojených (vznik trov na odmenu za prevzatie a prípravu zastúpenia novým advokátom) zásadne na vrub účastníka rozhodujúceho sa pre takýto postup, teda toho, u koho takáto okolnosť nastala. O prípad výnimky z takéhoto pravidla v podobe nutnosti voľby nového advokáta (napr. po úmrtí toho skoršieho, či iného závažného dôvodu) v danej veci nešlo. Odvolací súd za trovy potrebné na účelné uplatňovanie práva (§ 142 ods. 1 O.s.p.) nepovažoval ani výdavky spojené s konaním o predbežnom opatrení, keď platí, že v súlade so zásadou hospodárnosti konania je priznávanie náhrady len účelných výdavkov a takými v prípade predbežného opatrenia môžu byť nanajvýš trovy spojené s úspešným návrhom na vydanie predbežného opatrenia. V danej veci však príslušný návrh žalobkyne bol právoplatne zamietnutý. Odvolací súd nesúhlasil s názorom žalobkyne v tom, že nebolo prípustným vyhodnotenie ako neúčelných tých úkonov právnej služby, ktorých urobenie si vynútil súd (hrozba uloženia poriadkovej pokuty). V prejednávannej veci sa to však týkalo len podania žalobkyne zo 17. decembra 2007, kým u ostatných podaní a úkonov ich vynútenie súdom zo spisu nevyplývalo, resp. neboli účelnými (napr. požiadavka na doručenie odporu proti platobnému rozkazu s názorom o potrebe určenia pojednávania prezentovaná podaním z 9. novembra 2007, či zopakovanie obsahu podania 17. decembra 2007 a v ďalšom 28. januára 2008). Náhradu trov prvostupňového konania vyčíslenú v odôvodnení jeho rozsudku z 9. januára 2010 a určenú sumou 947,94 Eur tak znížil o dve paušálne náhrady (11,82 + 6,95), o náhradu za stratu času advokátky (69,54), o cestovné (7,11) s tzv. amortizačnou náhradou (20,13) a paušálnu náhradu (5,93) spolu o 121,48 Eur na 826,46 Eur. K tejto sume pripočítal akceptovateľnú časť požiadavky na náhradu trov prvého odvolacieho

konania 390,08 Eur, náhradu trov dovolacieho konania 830,18 Eur s pripočítaním súdneho poplatku za dovolanie 404 Eur a náhradu trov v poradí druhého odvolacieho konania v sume 796,38 Eur, výsledná náhrada trov celého konania tak predstavuje sumu 3 247,10 Eur.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu, proti výroku o náhrade trov konania podala dovolanie žalobkyňa. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 238 ods. 1 O.s.p. a ako dovolací dôvod uvádzala, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a jeho rozhodnutie spočíva ne nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Vyčítala odvolaciemu súdu, že hrubo porušil ústavne garantovanú slobodu jej konania (čl. 2 ods. 2 ústavy). Platné právo nestanovuje žiadne limity rozčleňovania alebo spájania samostatne uplatniteľných nárokov. Je plne v kompetencii žalobcu, či bude žalovať všetko na čo má právny nárok, alebo len časť svojho nároku, či bude žalovať naraz alebo postupne a preto nemožno za právne konformný postup žalobkyňu žiadnym spôsobom z pozície súdu napomínať, či trestať v podobe odňatia alebo redukovania práva na náhradu trov konania. Podľa názoru žalobkyne odvolací súd významne pochybil a to v intepretovaní otázky náhrady trov konania. V ďalšom žalobkyňa vysvetľovala, čo je obsahom oprávnenej dôvery v právo (prípustnosť práva, poznateľnosť práva a predvídateľnosť práva) a jednotlivé jeho atribúty podrobne rozviedla. Žalobkyňa v dôvodoch svojho dovolania v súvislosti s právom na spravodlivý proces ďalej poukázala na čl. 46-48 ústavy a v nadväznosti na ne na rozhodovacia činnosť ústavného súdu, z ktorej vyplýva, že právo na spravodlivý proces môže byť naplnený len tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po korektnom výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd jej síce zásadne priznal náhradu trov konania, ale pri výpočte postupoval právne nekorektne. Odvolaciemu súdu vyčítala nesprávnosť jeho postupu, keď jej nepriznal náhradu za úkony (v dôvodoch dovolania konkrétne rozvedené) vykonané advokátom v plnom rozsahu. Žiadala, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu (v jeho napadnutom výroku) tak, že jej prizná náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Žalovaní nepovažovali dovolanie žalobkyne za opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou, skúmal

najskôr bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods.1 O.s.p.).

Žalobkyňa dovoláním napadla výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania. Dovolanie tak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, ale má charakter uznesenia a tento nestráca, i keď s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúcemu posudzovať nie podľa ustanovení, ktoré vymedzujú prípustnosť dovolania proti rozsudku (§ 238 O.s.p.), ale podľa ustanovení, ktoré vymedzujú prípustnosť dovolania proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.).

Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Žalobkyňa v prejednávanej veci napadla dovoláním výrok o trovách konania, avšak § 239 ods. 3 O.s.p. v takomto prípade vylučuje prípustnosť dovolania. Dovolanie žalobkyne

by v dôsledku toho mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 O.s.p.

So zreteľom na § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. dovolateľka nenamietala a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Pri posudzovaní dovolania podľa obsahu je zrejmé, že podstatnou je v ňom námietka žalobkyne, že odvolací súd nesprávne posúdil zistený skutkový stav a pri aplikácii ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vzťahujúcich sa na trovy konania dospel k nesprávnemu záveru o nesplnení podmienok na priznanie náhrady trov konania v celom rozsahu. Dovolateľka teda namietala, že týmto dovolaním napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. (iba výskyt ktorej v konaní na súde nižšieho stupňa by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania žalobkyne). Nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.),

rovnako ako postihnutie konania inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) sú relevantnými dovolacími, ktorými možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie. Samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011, sp. zn. 7 Cdo 209/2012).

Za právne posúdenie veci (v preskúmvanej veci) treba považovať činnosť odvolacieho súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďoval pod skutkovú podstatu právnej normy (v danom prípade § 224 ods. 1 a 2, § 142 ods. 3 a § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p.), na základe čoho dospel k záveru o nepriznaní práva na náhradu trov konania v požadovanom rozsahu. Odvolací súd svoje skutkové a právne závery aj náležite zdôvodnil (§ 157 ods. 2, § 167 ods. 2, § 169 ods. 1, § 211 O.s.p.). Len zo skutočnosti, že sa dovolateľka s právnym názorom súdu nestotožňuje, nemožno vyvodiť porušenie jej práva na spravodlivý proces.

Z dôvodov vyššie uvedených dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že procesnú prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Vzhľadom na to jej dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovaným v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková